

Archeologisch onderzoek Noordwest Ziekenhuisgroep te Alkmaar

Bureauonderzoek

SWECO ARCHEOLOGISCHE RAPPORTEN 2050

Definitief

ISSN 2468-4813

Opdrachtgever:
Noordwest Ziekenhuisgroep

Sweco Nederland B.V.
Groningen, 8 november 2016

Verantwoording

Titel : Archeologisch onderzoek Noordwest Ziekenhuisgroep te Alk-
maar

Subtitel : Bureauonderzoek

SWECO ARCHEOLOGISCHE RAPPORTEN 2050

Projectnummer : 347822

Referentienummer : 347822

Revisie : 1

Datum : 8 november 2016

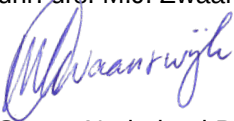
Auteur(s) : mevr. H. Boon, MA

E-mail adres : hilde.boon@sweco.nl

Gecontroleerd door : dhr. dr. J.J. Hekman

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : dhr. drs. M.J. Zwaanswijk

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Sweco Nederland B.V.
Rozenburglaan 11
9727 DL Groningen
Postbus 7057
9701 JB Groningen
T +31 88 811 66 00
www.sweco.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Algemeen	4
1.2	Ligging en gebruik plangebied	4
1.3	Onderzoeksdoel	5
1.4	Leeswijzer	5
2	Landschap	6
2.1	Bodemgenese	6
2.1.1	Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)	8
3	Archeologie	9
3.1	Bewoningsgeschiedenis	9
3.2	Archeologische Monumenten	12
3.3	Archeologische waarnemingen en onderzoeken	12
3.4	Gemeentelijke archeologische beleidskaart	13
3.5	Cultuurhistorische waarden	13
3.5.1	Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW)	13
4	Archeologische verwachting	14
4.1	Algemeen	14
4.2	Verwachting per periode	14
5	Evaluatie	16
5.1	Conclusies en samenvatting	16
5.2	Advies	16

Bijlage 1: Locatie plangebied

Bijlage 2: Archeologische Basiskaart

Bijlage 3: Waarderingskaart beschermd stadsgezicht

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Sweco Nederland B.V. heeft een archeologisch onderzoek uitgevoerd ten behoeve van de herontwikkeling van de Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Alkmaar (voorheen Medisch Centrum Alkmaar) aan de Wilhelminalaan 12 in Alkmaar. Het onderzoek heeft bestaan uit een bureauonderzoek en de rapportage hierover. Op basis van de resultaten van het onderzoek wordt een nader advies gegeven met betrekking tot de noodzaak van eventueel archeologisch vervolgonderzoek en, indien dit het geval is, in welke vorm dit zou moeten worden uitgevoerd. Dit advies dient ter bekrachtiging te worden voorgelegd aan de bevoegde overheid.

Sweco beschikt over een eigen opgravingsvergunning afgegeven door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE). Vanaf 1 juli 2016 zal Sweco, na het doorlopen van een overgangsperiode, haar archeologisch onderzoek uitvoeren op basis van certificering volgens de BRL Archeologie 4000: protocol 4001, 4002, 4003 en 4004. Dit is een uitvloeisel van de invoering van de Erfgoedwet per 1 juli 2016 waarin de oude opgravingsvergunning komt te vervallen. De archeologische werkzaamheden worden uitgevoerd in overeenstemming met de Kwaliteitsnorm van de Nederlandse Archeologie (KNA, versie 4.0), die onderdeel uitmaakt van de BRL Archeologie 4000.

Administratieve gegevens

Projectnaam	Archeologisch onderzoek MCA Alkmaar			
Uitvoerder	Sweco Nederland B.V.			
Provincie	Noord-Holland			
Gemeente	Alkmaar			
Plaats	Alkmaar			
Toponiem	Westerhout			
Kaartbladnummer	19B Alkmaar			
x/y-coördinaten	N	x: 110.935	/	y: 516.025
	O	x: 111.170	/	y: 515.830
	Z	x: 110.760	/	y: 515.635
	W	x: 110.790	/	y: 515.970
Onderzoeksmeldingsnummer	4014962100			
Archis monumentnummer	-			
Archis waarnemingsnummer	-			
Oppervlakte plangebied	10,5 ha			
Huidig grondgebruik	Park/parkeerplaatsen/ziekenhuis			
Geomorfologie	Niet gekarteerd wegens bebouwing			
Bodem	Niet gekarteerd wegens bebouwing			
Archeoregio	Hollands veen- en kleigebied			
Hoogteligging	ca. 0,5-1,5 m +NAP			

1.2 Ligging en gebruik plangebied

Het plangebied ligt in de directe nabijheid van het huidige Medisch Centrum Alkmaar en omvat het huidige ziekenhuisterrein en een klein deel van het aangrenzende park aan de westzijde.

De exacte locatie van het plangebied wordt weergegeven in Bijlage 1.

Uiteindelijk komt er qua oppervlak een kleiner ziekenhuis terug dan er nu staat. De ontwikkeling van het nieuwe ziekenhuis zal gefaseerd plaatsvinden. Hierdoor zullen in ook gronden worden bebouwd die nu nog onbebouwd zijn. Een ontwerp-tekening is ten tijde van dit schrijven nog niet

beschikbaar. De extra bouwmogelijkheden ten opzichte van het huidige bestemmingsplan bevinden zich hoofdzakelijk aan de westzijde van het huidige ziekenhuis. Hier zal maximaal 8.000 m² van het park De Hout in gebruik worden genomen voor de nieuwbouw van het ziekenhuis. Daarnaast ontstaan er bouwmogelijkheden tussen het gebouw Westerlicht en het bestaande ziekenhuis.

1.3 Onderzoeksdoel

Doel van het onderzoek is inzicht te krijgen in de archeologische potentie van het plangebied. Het onderzoek richt zich op de vraag of er in het plangebied archeologische waarden aangetroffen kunnen worden.

Onderhavig onderzoek is uitgevoerd in het kader van de bestemmingsplanprocedure. De bodemingrepen die gepaard gaan met de geplande realisatie zullen eventueel aanwezige archeologische resten in de bodem verstoren en/of vernietigen. Derhalve dienen voorafgaand aan die werkzaamheden de archeologische waarden binnen het plangebied in kaart te worden gebracht.

1.4 Leeswijzer

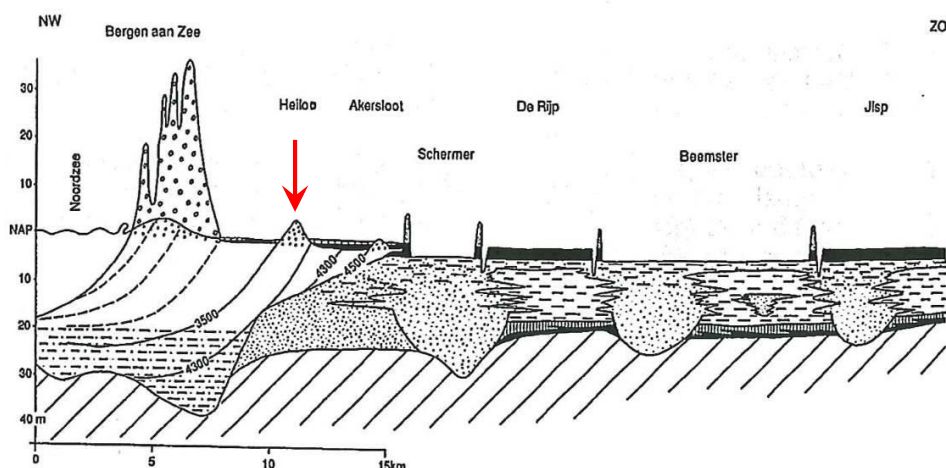
Dit rapport betreft een standaardrapport zoals genoemd in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA-specificatie VS05). Allereerst is in hoofdstuk 2 de genese van het landschap beschreven. In hoofdstuk 3 worden de bekende archeologische waarden behandeld. Op basis van deze beide hoofdstukken is in hoofdstuk 4 een specifiek verwachtingsmodel opgesteld. In hoofdstuk 5 wordt een evaluatie gegeven van die resultaten en een advies voor eventueel vervolgonderzoek.

2 Landschap

Om de landschapsgenese in beeld te brengen, is gebruik gemaakt van bodemkaarten en van geologische, topografische en historische kaarten. Met behulp hiervan wordt de bodem en het landschap beschreven. Onderdeel van deze studie vormt een analyse van het Actueel Hoogtebestand Nederland.

2.1 Bodemgenese

De afzettingen die in het plangebied aan de oppervlakte voorkomen, dateren uit het Holocene (zie Tabel 2.1). Het plangebied ligt op een strandwal: de overwegend Oude Duin- en Strandzanden zijn afgedekt met een pakket jongere zavel- en kleiafzettingen van verschillende dikten en ouderdom. Dit landschap is voornamelijk in het Midden Holocene gevormd (tabel 2.1). Op de Geologische kaart¹ is het plangebied gekarteerd als Oude duin- en strandzanden, aan de oostkant met een Hollandveen-inschakeling (V signatuur) en/of afzettingen van Calais (eenheid S4). Volgens boringen, geraadpleegd via het DINO-loket², is dit veen in de oostkant van het plangebied aanwezig, beginnend op een diepte van circa 1,20 tot 1,50 m –mv. en 15 tot 30 cm dik.

Afbeelding 2.1. Schematisch overzicht van het strandwallenlandschap. Het plangebied (pijl) ligt ter hoogte van de strandwal van Heiloo. (Bron: Roep, Th.B. et al. 1991. 'Strandwallen en zeegaten langs de Hollandse kust.' In: Grondboor en hamer. Vol. 46, pp 115-124.)

De Oude Duin- en Strandzanden zijn een overblijfsel van de kustbarrière die zich hier een in de loop van het Subboreaал ontwikkelde. In deze periode breidde de kustlijn zich in een relatief hoog tempo in westelijke richting uit. Na de vorming van de gesloten strandwal Alkmaar-Limmen rond 1500 v. Chr., waar het plangebied op ligt, werd deze bij de migratie van de kustlijn westwaarts overstoven door duinzanden.³ Hierdoor is een fossiele strandwal in het landschap overgebleven.

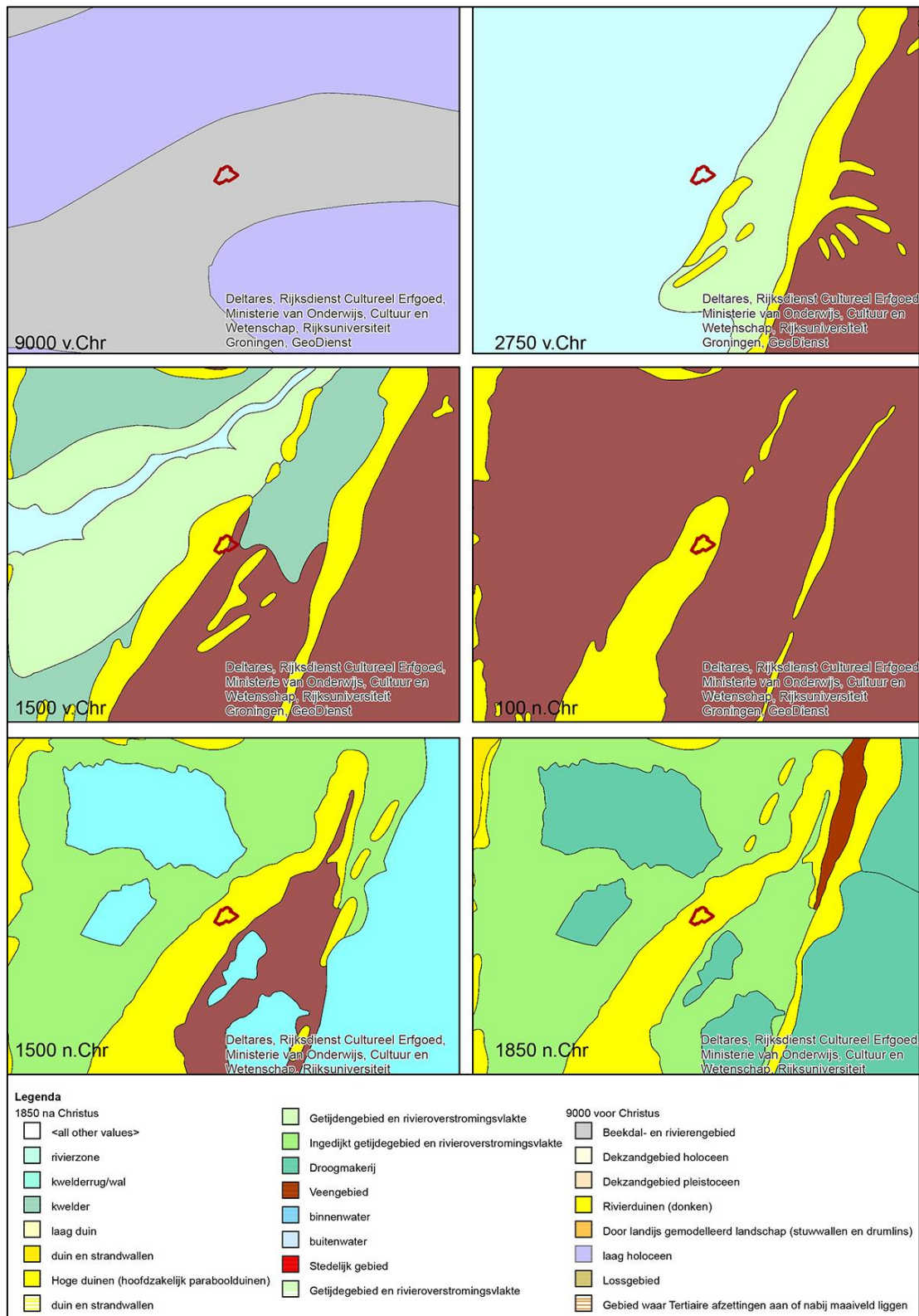
Op de paleogeografische kaarten (zie afb. 2.2) is de ontwikkeling in de omgeving van het plangebied te zien. Tijdens het Pleistoceen lag het plangebied ter plekke van een geul, eventuele

¹ Rijks Geologische Dienst 1987, kaartblad 19 Alkmaar West

² www.dinoloket.nl

³ Westerhof e.a. 1987, 128

pleistocene zanden zullen dan ook niet meer in de ondergrond aanwezig zijn; tot in het Neolithicum lag het plangebied nog buiten de kustlijn. De relatief hooggelegen strandwal vormde zich tijdens het Laat-Neolithicum en bleef grotendeels onbedekt met het veen dat zich vanaf de Bronstijd door toenemende vernatting van het landschap begon te vormen.

Afbeelding 2.2. Paleogeografische ontwikkeling in (de omgeving van) het plangebied

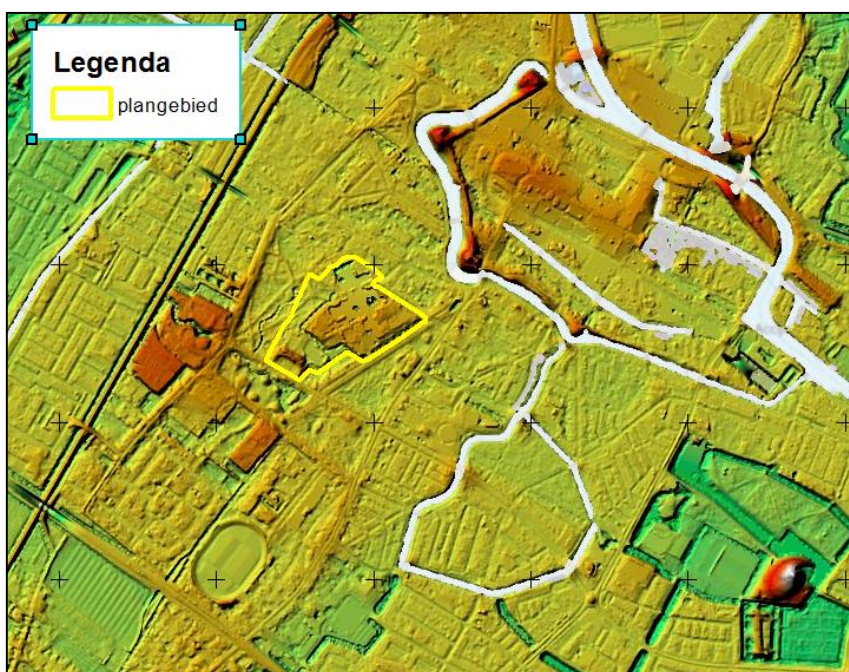
Tabel 2.1 Indeling van het Kwartair

chronostratigrafie		jaren geleden	
Kwartair	Holoceen	Subatlanticum	3.000 - heden
		Subboreaal	5.000 - 3.000
		Atlanticum	8.000 - 5.000
		Boreaal	9.000 - 8.000
		Preboreaal	10.000 - 9.000
	Pleistoceen	Laat	130.000 - 10.000
		Weichselien (ijstijd)	120.000 - 10.000
		Eemien	130.000 - 120.000
		Midden	800.000 - 130.000
		Saalien (ijstijd)	200.000 - 130.000
		Elsterien (ijstijd)	400.000 - 315.000
		Vroeg	2.400.000 - 800.000

2.1.1 Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)

Het AHN is een landsdekkend digitaal hoogtebestand in de vorm van een driedimensionaal grid met een nauwkeurigheid van 5 cm, waarmee het maaiveld van Nederland in kaart gebracht kan worden.⁴

Het raadplegen van het AHN2 heeft voor het onderhavige plangebied weinig archeologische relevantie, vanwege de aanwezige bebouwing en begroeiing (zie afb. 2.3).

Afbeelding 2.3. Relatieve hoogteligging. Bron: AHN

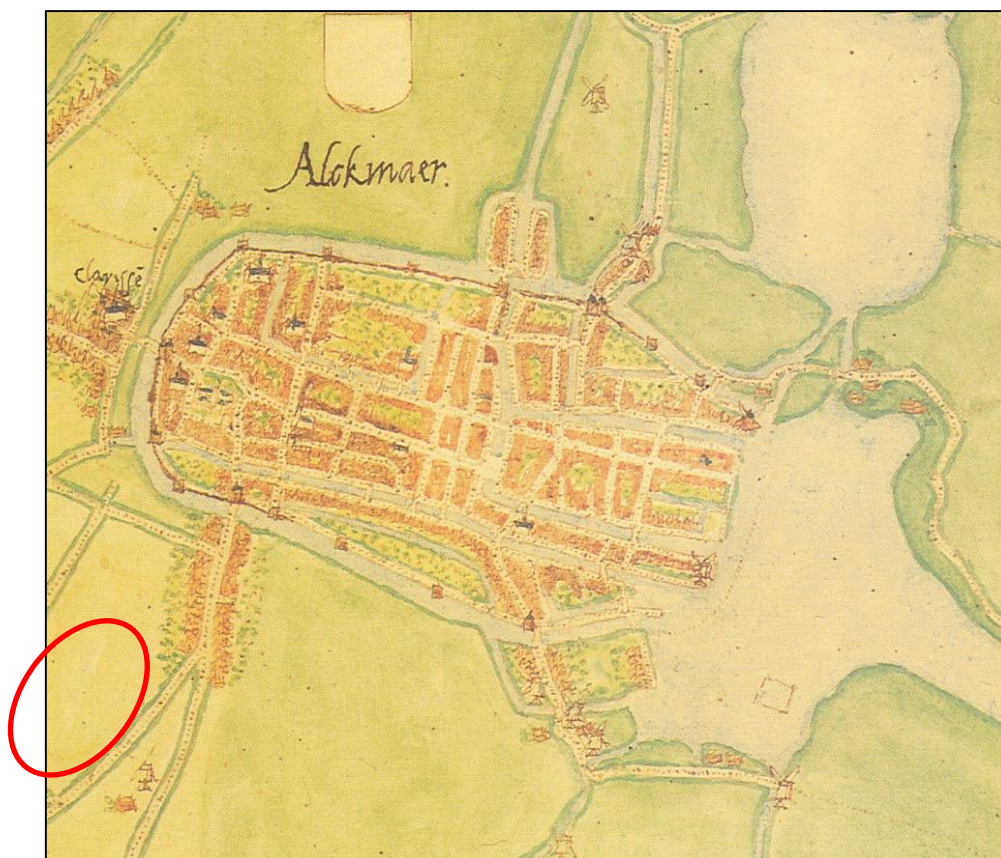
⁴ Geraadpleegd via <http://www.ahn.nl>

3 Archeologie

Om de reeds bekende archeologische waarden in beeld te krijgen, zijn diverse bronnen geraadpleegd, zoals de Archeologische Monumentenkaart, het Archeologisch Informatiesysteem (Archis) en archeologische waarden- en/of beleidskaarten van het betreffende gebied. Tevens wordt aandacht besteed aan de cultuurhistorische waarde van het gebied.

3.1 Bewoningsgeschiedenis

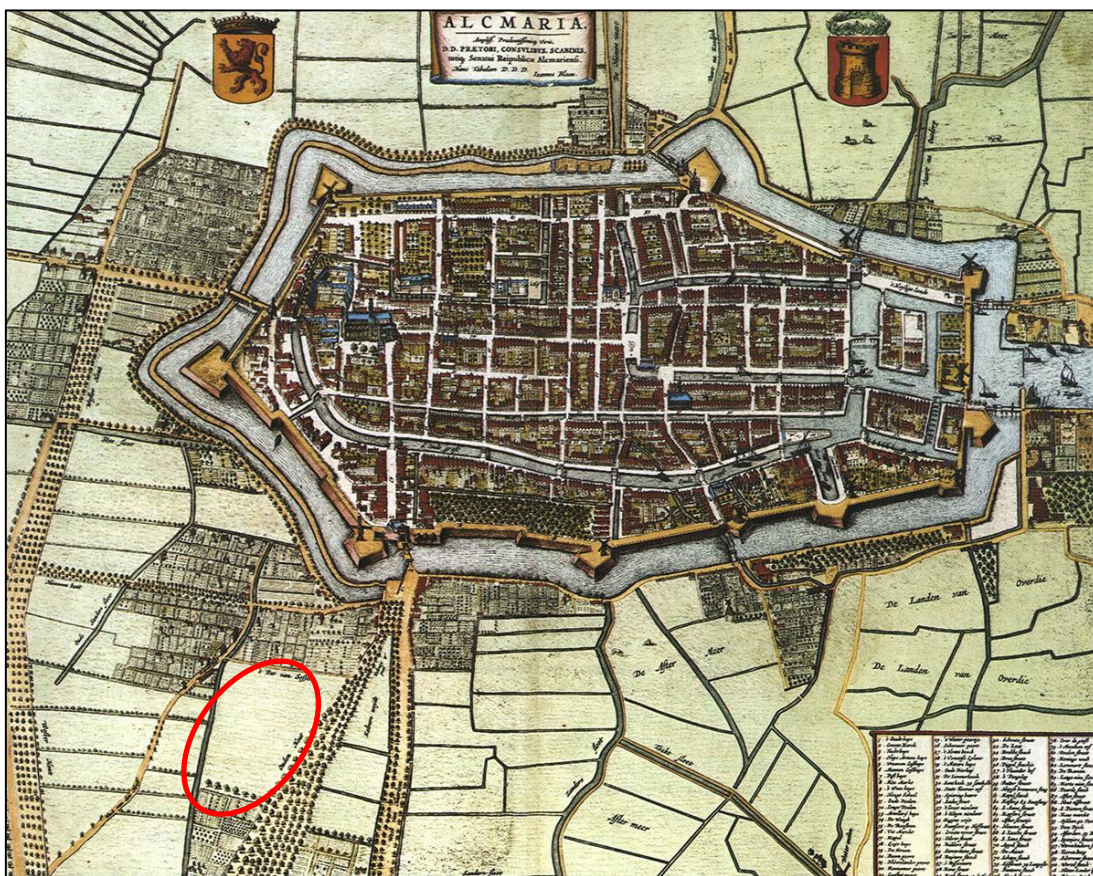
Het plangebied ligt ten zuiden van de historische binnenstad van Alkmaar, even buiten de 16^e eeuwse vestingmuren. Het gebied lag tussen de stad Alkmaar en het buurtschap Nieuwpoort, dat is ontstaan toen het grondgebied van de stad werd vergroot. Het plangebied ligt ter hoogte van het Alkmaarderhout, een in 1607 aangelegd wandel- en recreatiepark. Alhoewel er zowel ten oosten als ten westen op grootschalige wijze een park is aangelegd, lijkt ter plekke van de locatie van het plangebied minder ontwikkeling te hebben plaatsgevonden. Op de verscheidene historische kaarten is te zien dat het plangebied lange tijd buiten de bebouwde kom heeft gelegen, langs een historische route naar het zuiden (zowel de Wilhelminalaan als de Kennermerstraatweg zijn al opgetekend door Jacob van Deventer in 1550). De ligging langs een ontsluitingsroute naar het zuiden, alsmede de ligging tussen Alkmaar en Nieuwpoort, zou kunnen betekenen dat er tijdens het Beleg van Alkmaar strijd heeft plaatsgevonden.

Abbeelding 3.1. Jacob van Deventer 1550. De globale ligging van het plangebied is omcirkeld. (via www.wildernis.eu)

Afbeelding 3.2. Kaart van het beleg van Alkmaar 1573. Zuid is boven. bron: regionaalarchiefalkmaar.wordpress.com

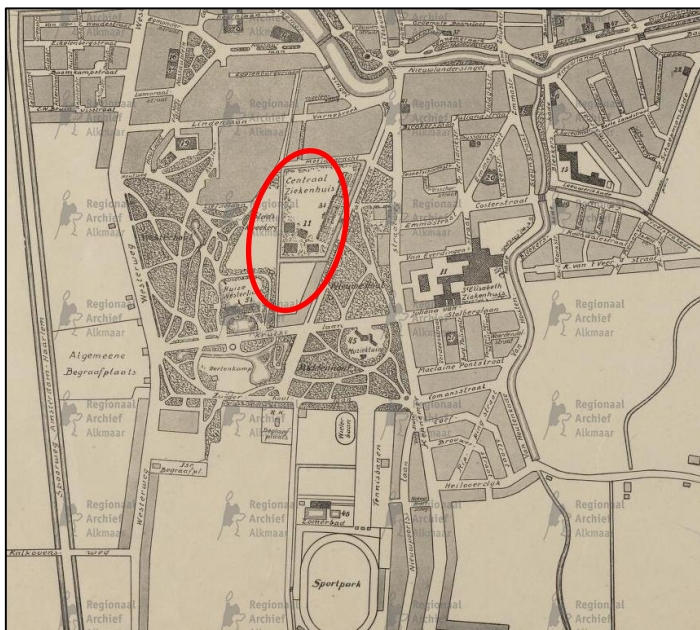
Afbeelding 3.3. Blaeu 1652. De globale ligging van het plangebied is omcirkeld. (via www.wildernis.eu)

Op de kadastrale minuutplan uit het begin van de 19^e eeuw is te zien dat het grootste gedeelte van het plangebied in gebruik is als weiland en moestuin, met een enkel huis of schuur. In het noordwesten van het plangebied ligt nog een deel van het aangelegde park, met ten noorden daarvan nog enkele huizen. Ter plekke van de huizen en schuren is echter het huidige ziekenhuis gebouwd.

Afbeelding 3.4. Het plangebied op de kadastrale minuut 1811-1832 (via beeldbank.cultureelerfgoed.nl) met daaronder een recente luchtfoto.

Op een kaart uit het begin van de 20^e eeuw is te zien dat men is begonnen met de bouw van het ziekenhuis (zie afb. 3.5). De percelering is nog grotendeels gelijk aan die van de 19^e eeuwse situatie. Thans is daar niets meer van te herleiden.

Afbeelding 3.5. Het plangebied op een kaart uit 1936 (via regionaalarchiefalkmaar.nl)

Tabel 3.1 Overzicht van archeologische perioden⁵

Periode	Tijd		
Laat-Paleolithicum (Oude Steentijd)		tot	9.000 v.Chr.
Mesolithicum (Midden Steentijd)	9.000 v.Chr.	-	4.900 v.Chr.
Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	5.325 v.Chr.	-	1.900 v.Chr.
Bronstijd	1.900 v.Chr.	-	800 v.Chr.
IJzertijd	800 v.Chr.	-	12 v.Chr.
Romeinse Tijd	12 v.Chr.	-	450 n.Chr.
Vroege Middeleeuwen	450	-	1.050 n.Chr.
Late Middeleeuwen	1.050	-	1.500 n.Chr.
Nieuwe Tijd	1.500	-	heden

3.2 Archeologische Monumenten

De Archeologische Monumentenkaart (AMK) bevat een overzicht van belangrijke archeologische terreinen in Nederland. De terreinen zijn beoordeeld op verschillende criteria (kwaliteit, zeldzaamheid, representativiteit, ensemblewaarde en belevingswaarde). Op grond daarvan zijn de terreinen ingedeeld in categorieën met archeologische waarde, hoge archeologische waarde en zeer hoge archeologische waarde (o.a. de beschermde monumenten). De AMK is door de RCE in samenwerking met de betreffende provincie ontwikkeld.

In het plangebied zijn geen AMK-terreinen geregistreerd. In de directe omgeving van het plangebied zijn drie AMK-terreinen geregistreerd (zie bijlage 2). Het dichtstbijzijnde AMK-terrein betreft de locatie van een 16^e eeuw pesthuis, ten zuidoosten van het plangebied (monumentnummer 13880, terrein van archeologische waarde). De historische kern van Nieuwpoort (monumentnummer 13879, terrein van hoge archeologische waarde) ligt ongeveer 400 m ten zuiden van het plangebied; de historische kern van Alkmaar (monumentnr.13881, terrein van hoge archeologische waarde) ongeveer 250 m ten noorden van het plangebied.

3.3 Archeologische waarnemingen en onderzoeken

In Archeologisch Informatiesysteem (Archis2) van de RCE staan alle bekende archeologische waarnemingen geregistreerd. In het plangebied zijn geen waarnemingen geregistreerd. In de directe omgeving, binnen een straal van 500 m, maar buiten de historische stadskern, zijn zes waarnemingen geregistreerd (zie Tabel 3.2 en Bijlage 2). Het betreft enkele vindplaatsen, met vondsten uit verscheidene periodes. Meest opvallend is waarschijnlijk de vondst van aardewerk uit de neolithische Enkelgrafcultuur, dat op slechts enkele tientallen meters ten noorden van het plangebied is aangetroffen, tijdens een sleuvenonderzoek naar aanleiding van de uitbreiding van het MCA in de jaren '90 van de 20^e eeuw. Bij de vondstmelding is vermeld dat er sporen zijn gevonden, ondanks diepgaande omwoeling als gevolg van de aanleg van tuinen in de 17^e eeuw. De gemeentelijk archeoloog dhr. P. Bitter heeft aangegeven dat tijdens dit onderzoek o.a. sporen van een nederzetting uit de 8ste-9de eeuw tevoorschijn kwamen.⁶

Tabel 3.2 Waarnemingen in het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied.

Archis2 waarnemingsnummer	aard	datering
18642	Pelgrimsinsigne	Late Middeleeuwen B
42856	Standvoetbeker, enkelgrafcultuur	Laat Neolithicum A
46921	Opgraving vindplaatscode Alkmaar 91TOR	
47453	Aardewerk, 2 gestapelde potten	Romeinse Tijd midden
419358	Dierlijk bot	Late Middeleeuwen-Nieuwe Tijd
46945	Waarneming bij tuinaanleg; vindplaatscode Alkmaar 94BLLA	-

⁵ Voor de dateringen is gebruik gemaakt van: Lanting & Van der Plicht, 1996; 2000; 2002.

⁶ Input gemeentelijk archeoloog dhr. P. Bitter aan gemeente Alkmaar

3.4 Gemeentelijke archeologische beleidskaart

De gemeente Alkmaar heeft een eigen archeologisch beleid met bijbehorende Archeologische verwachtingenkaart⁷ (zie bijlage 2). De nieuwbouwlocatie van het MCA is op deze verwachtingenkaart geprojecteerd. Dit is in bijlage 2 weergegeven. Hieruit blijkt het volgende:

De nieuwbouwlocatie valt gedeeltelijk binnen een gebied met een Middelmatige verwachting.

Het beleid van de gemeente Alkmaar omtrent deze categorie is als volgt:

Bij een middelmatige verwachting zijn maatregelen noodzakelijk bij alle bodemingrepen dieper dan 40 centimeter en op een oppervlakte groter dan 0,5 hectare (5.000 m²).

3.5 Cultuurhistorische waarden

3.5.1 Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW)

In aanvulling op de landelijke (verwachtings)kaarten hebben veel gemeenten en provincies eigen cultuurhistorische kaarten vervaardigd, waarin veel lokale gebiedskennis is opgenomen. Deze kaarten hebben over het algemeen een hoger detailniveau dan de landelijke kaarten. De Informatiekaart Landschap en Cultuurhistorie van de provincie Noord-Holland geeft inzicht in de archeologische, historisch-stedenbouwkundige en de historisch-geografische waarden van de regio.

De Informatiekaart Landschap en Cultuurhistorie geeft aan dat het plangebied ligt binnen het stedelijk gebied, op een strandwal. Het raadplegen van de Informatiekaart Landschap en Cultuurhistorie heeft geen aanvullende informatie opgeleverd met betrekking tot de locatie van het plangebied.

Binnen het plangebied liggen twee rijksmonumentale gebouwen (zie Bijlage 2). Het betreft de voormalige Cadettenschool (Rijksmonumentnr. 524944; maakt deel uit van het MCA) en het voormalige bejaardenhuis Huize Westerlicht (Rijksmonumentnr. 524940).

Het Westerhoutkwartier, waar het plangebied deel van uitmaakt, is aangewezen als beschermd stadsgezicht (zie Bijlage 3).⁸

⁷ Getekend W. Voerman, d.d. 01-05-2005

⁸ Geraadpleegs via www.atlasleefomgeving.nl

4 Archeologische verwachting

4.1 Algemeen

In het verleden was de mens sterker afhankelijk van de mogelijkheden die het landschap bood voor het ontplooiën van haar (economische) activiteiten dan tegenwoordig. De keuze van mensen om zich op een bepaalde locatie te vestigen, was voor een belangrijk deel afhankelijk van de lokale landschappelijke omstandigheden. Hierbij moet worden gedacht aan hoge, droge delen van het landschap voor bewoning, vruchtbare gronden voor de akkerbouw, de beschikbaarheid van water en bouwmaterialen, natuurlijke voedselbronnen enzovoorts.

Getracht wordt, door voornamelijk te focussen op de bodemkundige en geomorfologische situatie, de potentiële nederzittingslocaties binnen het landschap in beeld te krijgen. Daarnaast zijn de bekende archeologische gegevens uit de omgeving van het plangebied geïnventariseerd. Op basis hiervan is aan het plangebied en archeologische verwachting toegekend.

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek is de kans op het aantreffen van archeologische resten laag ter plekke van de locaties waar de grond door de bouw van het ziekenhuis reeds geroerd is tot hoog, ter plekke van de locaties waar de bodem (mogelijk) relatief ongeroerd is. De geomorfologische en bodemkundige omstandigheden waren in beginsel gunstig voor bewoning vanaf het Neolithicum. Echter heeft de bouw van het ziekenhuis en de aanleg van park en tuinen in de 17^e eeuw waarschijnlijk bijgedragen aan de verstoren van de bodem. Archeologisch onderzoek ten noorden van het plangebied heeft aangetoond dat sporen uit het Neolithicum ondanks de latere verstoringen nog intact in de ondergrond aanwezig kunnen zijn. Eventueel aanwezige archeologische resten worden verwacht in de duinzanden, onder de verstoorte bovenlaag, dan wel in de top van de strandwal, die zich onder de oude duinen bevindt. Met name de dieper gelegen resten kunnen nog intact aanwezig zijn.

4.2 Verwachting per periode

De mogelijk aan te treffen archeologische resten worden hieronder per periode gespecificeerd en gelden voor de locatie die niet reeds zijn bebouwd of verstoord door de aanleg van het ziekenhuis (de gebieden met een middelhoge verwachting op de archeologische beleidskaart):

Neolithicum-Middeleeuwen

Vanaf de periode van het Neolithicum gingen mensen op vaste plaatsen wonen waar ze nederzettingen bouwden. Verder deed men vanaf deze periode aan akkerbouw en veeteelt. Archeologische indicatoren uit het Neolithicum kunnen onder andere bestaan uit sporen (paalkuilen, waterputten, greppels, afvalkuilen), verbrande klei/leem (huttenleem), voor de betreffende periode kenmerkend aardewerk en houtskool. De kans op het aantreffen van sporen uit deze periode is hoog. In de directe nabijheid van het plangebied zijn resten behorende tot de neolithische Enkelgrafcultuur aangetroffen. Mogelijk heeft er vanaf de Bronstijd een (dun) veenpakket gelegen in het oosten van het plangebied. Voor de Bronstijd en de IJzertijd geldt voor het oostelijk deel van het plangebied dan ook een lage verwachting: vermoedelijk was het er te nat om te wonen. De ondieper gelegen archeologische resten (uit de IJzertijd/Romeinse tijd en Vroege Middeleeuwen) zullen vermoedelijk grotendeels verstoord zijn door de park- en tuinaanleg in de Nieuwe tijd, vanaf de 17^e eeuw.

Late Middeleeuwen-Nieuwe tijd

Het plangebied lag buiten de vestingmuren van Alkmaar, langs een historische route naar het zuiden. Op basis van de geraadpleegde historische kaarten is het onwaarschijnlijk dat er tijdens de Late Middeleeuwen en het begin van de Nieuwe tijd bebouwing heeft bestaan binnen het

plangebied; wel kunnen resten van strijdgewoel worden aangetroffen, met name gerelateerd aan het beleg van Alkmaar. Vanaf de 19^e eeuw heeft er wat bewoning plaatsgevonden ter plekke van het plangebied, echter met name daar waar het huidige ziekenhuis staat. De kans op het aantreffen van bewoningsresten is dan ook klein. Wel kunnen resten van de aanleg van het park, of resten van de moestuinen die in het gebied zijn aangelegd, worden aangetroffen. Deze resten kunnen met name direct onder het maaiveld voorkomen, onder meer in de vorm van greppels, (gedempte) watergangen en beschoeiingen.

5 Evaluatie

5.1 Conclusies en samenvatting

Sweco heeft een archeologisch onderzoek uitgevoerd voor de nieuwbouwlocatie van het NWZ te Alkmaar. Het onderzoek heeft bestaan uit een bureauonderzoek en de rapportage hierover.

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat het plangebied is gelegen op een strandwal, die vanaf het Neolithicum bewoonbaar was. Er kunnen archeologische resten verwacht worden die dateren vanaf het Neolithicum. De verwachting is echter dat ondieper gelegen resten grotendeels verstoord zullen zijn door uitgebreide aanleg van park en (moes)tuinen vanaf de 17^e eeuw.

5.2 Advies

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek wordt voor het plangebied, ter plekke van de onbebouwde gronden (de locaties met een archeologische dubbelbestemming), vervolgonderzoek aanbevolen in de vorm van een inventariserend veldonderzoek d.m.v. proefsleuven. Het onderzoek dient er op gericht te zijn om de mate van gaafheid van de bodem vast te stellen en in hoeverre de bodem verstoord is door activiteiten vanaf de 17^e eeuw en of hieronder nog intacte (oudere) bewoningsniveau's aanwezig zijn (en op welke diepte).

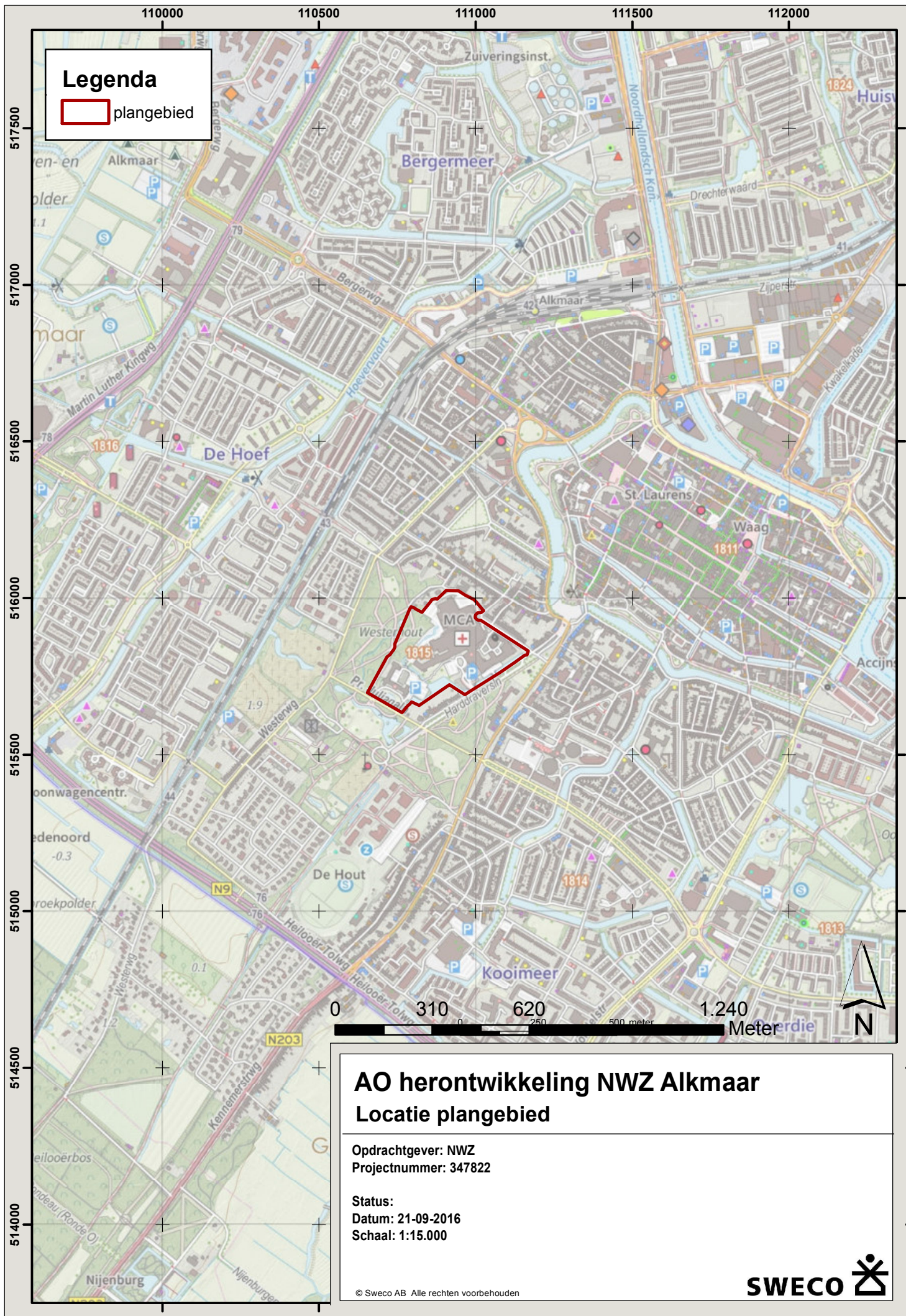
Nadat de locatie en diepte van de geplande ingrepen met betrekking tot de nieuwbouw vastgesteld zijn (nu nog niet bekend), kan vervolgens in combinatie met de resultaten uit het proefsleuvenonderzoek een gespecificeerd advies voor eventueel vervolgonderzoek worden gegeven, in de vorm van een definitief onderzoek.

Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden in delen van het plangebied die niet voor vervolgonderzoek in aanmerking komen toch onverwacht archeologische resten worden aangetroffen, dan is conform artikel 53 en 54 van de Monumentenwet 1988 (herzien in 2007) aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verplicht (vondstmelding via de bevoegde overheid).

Er wordt geadviseerd met betrekking tot de resultaten van het onderzoek en deze aanbeveling contact op te nemen met de bevoegde overheid (gemeente Alkmaar).

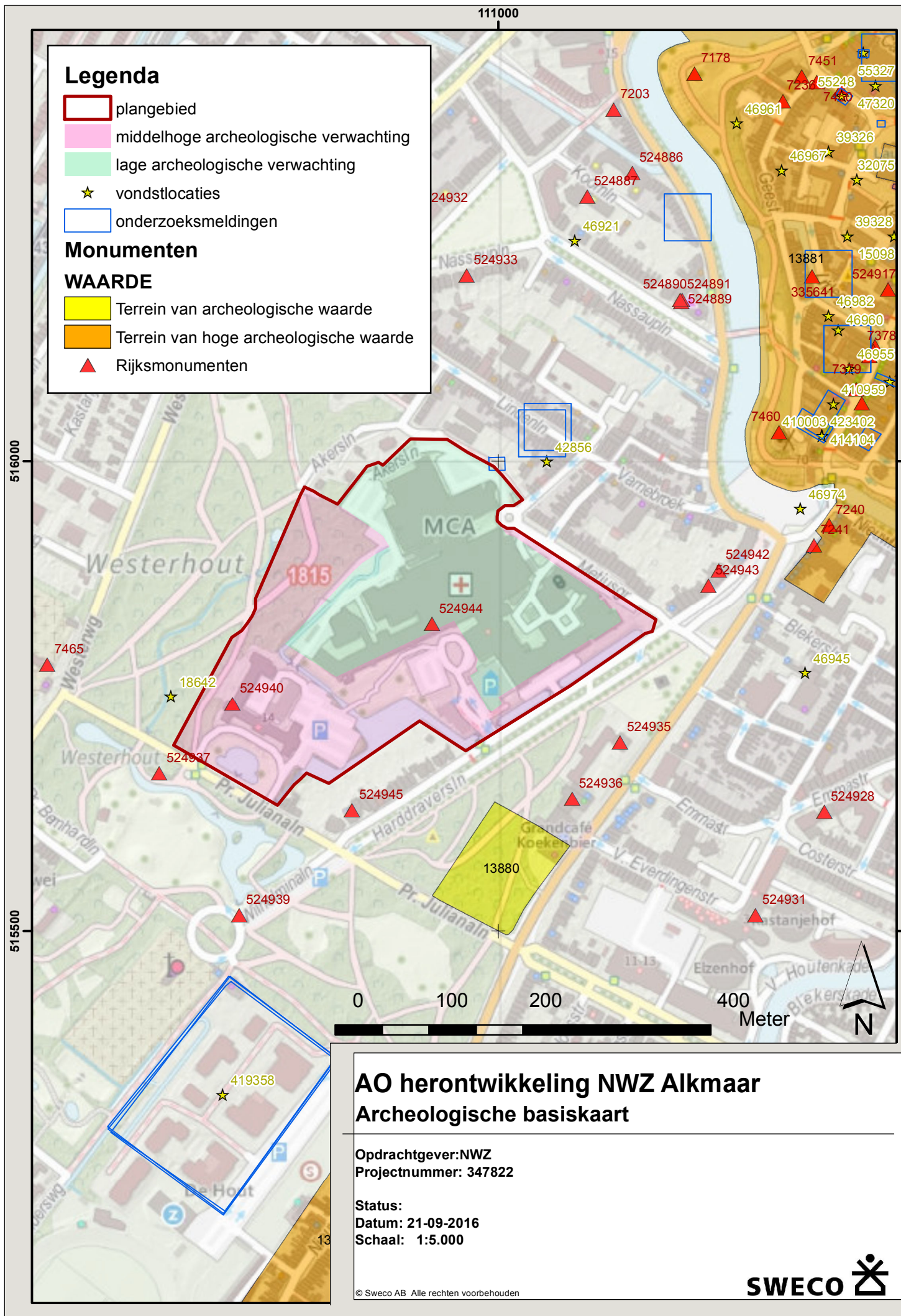
Bijlage 1

Locatie plangebied

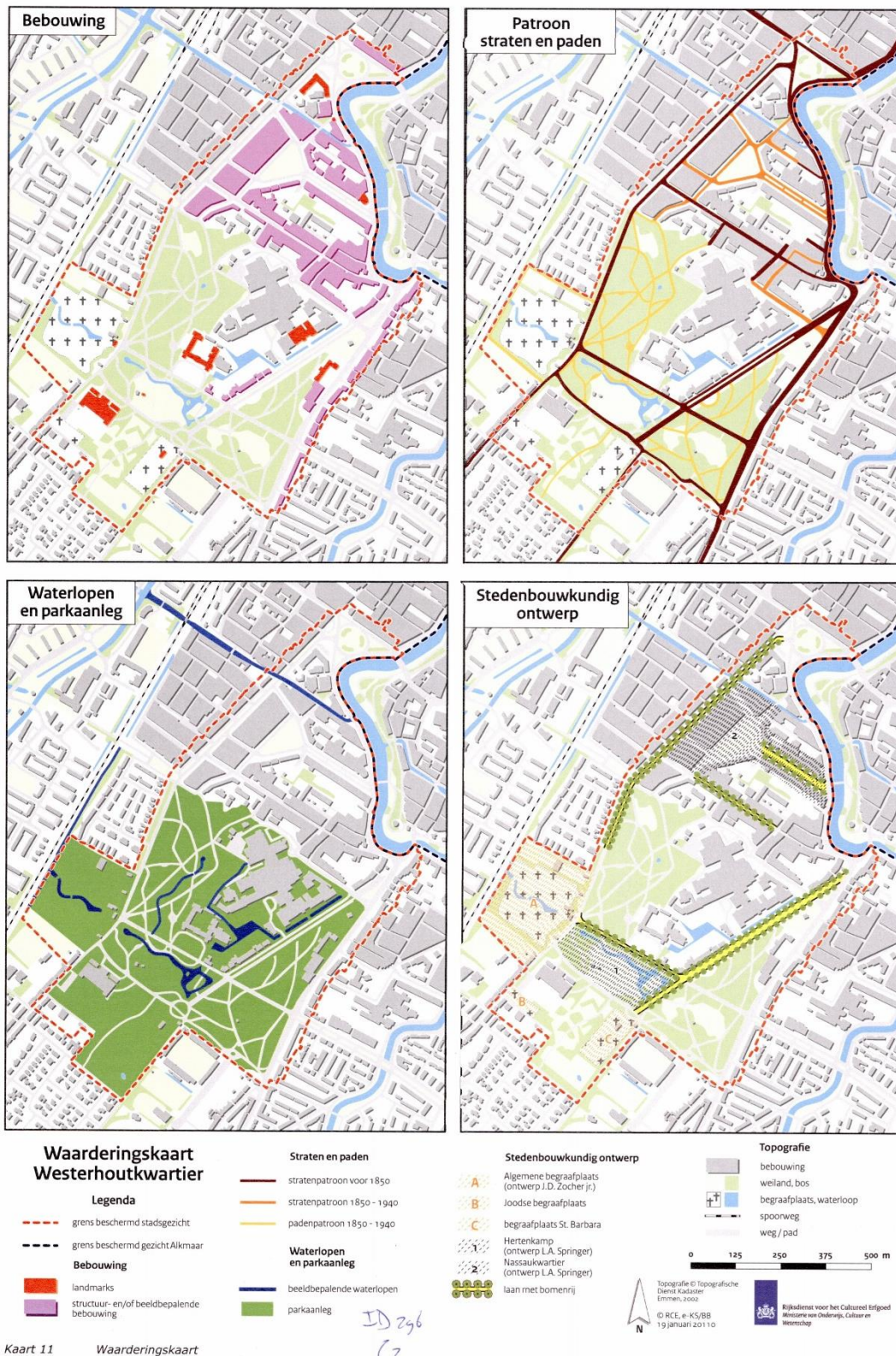
Bijlage 2

Archeologische Basiskaart

Bijlage 3

Waarderingskaart beschermd stadsgezicht

Kaart 11 Waarderingskaart

Bron: http://livelink.archis.nl/livelink/lisapi.dll/WAARDERINGSKAART_aanwijzing_296.jpg?func=doc.Fetch&no-deid=8958358&docTitle=WAARDERINGSKAART_aanwijzing_296%2Ejpg&viewType=1